

SPRAWOZDANIE KIEROWNIKA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TRZEBIECHOWIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2022

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.), do 31 marca każdego roku kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie działając z upoważnienia Wójta Gminy Trzebiechów przedstawia sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Program na lata 2021-2023 został przyjęty uchwałą Rady Gminy w Trzebiechowie z dnia 11 czerwca 2021.

Wstęp

Program wspierania rodziny oparty jest na wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, organizacji, a także innych środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych z poszanowaniem praw człowieka i praw dziecka. Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Jest ona ważna od momentu przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności oraz niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys, zagrażający dobru dziecka. Rodzina, w wyniku podjętej z nią pracy powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone. Program Wspierania Rodziny adresowany jest do rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania w ramach Programu skierowane są do całych rodzin, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostało poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Zgodnie z przyjętym programem wyznaczono zadania, których celem głównym jest wspieranie rodzin mających problemy z wypełnianiem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin; celami szczegółowymi zaś zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny oraz zapobieganie powstawaniu w rodzinach sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

1. Asystent rodziny

Centralne miejsce w gminnym systemie wspierania rodziny zajmuje asystent rodziny. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W roku 2022 tut. ośrodek zatrudnił jedną asystentkę rodziny na umowę zlecenie.

Koszty zatrudnienia asystenta rodziny i wymiar jego pracy.

Liczba asystentów	Liczba asystentów w przeliczeniu na pełne etaty	Kwota dotacji z umowy zawartej pomiędzy wojewodą a JST	Wydatkowana kwota wkładu własnego	Koszt zatrudnienia ogółem	Liczba rodzin objętych opieką asystenta	Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką asystenta
1	1/2	1500	18 589,70	20 089,70	5	18

W 2022 r. wsparciem objęto łącznie **5 rodzin**.

Wybrane problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą :

- Rodziny u których występuje problem alkoholowy – 3
- Rodziny u których występuje niezaradność życiowa – 5
- Rodziny u których jest przydzielony kurator – 2
- Rodziny w których występuje agresja i przemoc - 0
- Rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej – 5
- Rodziny u których występuje problem bezrobocia – 2
- Rodziny u których występuje niepełnosprawność – 3
- Rodziny starające się o powrót dziecka do domu – 0
- Rodziny, które powróciły do rodziny biologicznej – 0
- Rodziny chętnie podejmujące współpracę z asystentem – 5
- Rodziny którym udzielono porad w ramach programu „za życiem” - 0

Działania, które podejmowane były przez asystenta rodziny obejmowały m.in.:

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- podnoszeniu wśród rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez rozmowy edukacyjne;
- poprawa sytuacji materialno-bytowej rodzin poprzez zorganizowanie zbiórek: ubrań, zabawek, mebli, sprzętów gospodarstwa domowego itp.,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi poprzez kierowanie członków rodzin do terapeutów i konsultantów do spraw przemocy domowej;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, asystenci towarzyszyli członkom rodzin w różnych instytucjach, świadczyli pomoc w zakresie pisania różnych pism i wniosków;
- motywowanie do podejmowania przez rodziny działań zmierzających do poprawy relacji między jej członkami;
- współpraca z innymi instytucjami np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny, Komisariat Policji, szkołą;
- Zgodnie z programem „Za życiem” asystent rodziny znajdował się w gotowości do udzielenia porad kobietom w ciąży zagrożonej lub z niepełnosprawnym dzieckiem.

Praca asystenta odbywała się z zachowaniem procedur w związku z rozprzestrzenieniem się koronawirusa, wywołującego chorobę COVID-19.

2. Praca socjalna

Działania asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych powinny się uzupełniać. Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych GOPS jest praca socjalna. W terenie pracuje 3 pracowników socjalnych. Przeprowadzane są wywiady środowiskowe w związku z przyznawanymi świadczeniami z pomocy społecznej i świadczeniami opiekuńczymi a także na zlecenie sądów, ZUS-u, KRUS-u, Powiatowego Centrum Pomocy Rodziny lub innych instytucji. Wydawane są opinie w sprawach

rozwodowych, pozbawienia władzy rodzicielskiej, ustalenia opiekunów prawnych dla osób małoletnich i ubezwłasnowolnionych, wytypowanie kandydatów na rodziców zastępczych. Pracownicy ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach, oraz podwyższają swoje wykształcenie.

W roku 2022 pracę socjalną świadczone dla **49 rodzin (132 osób w rodzinach)**.

Praca pracowników socjalnych odbywała się z zachowaniem procedur w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, wywołującego chorobę COVID-19.

3. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej, wspieranie uczniów uzdolnionych

Pomoc materialna rodzinom przekazywana jest w formie pieniężnej i niepieniężnej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek wypłaca następujące rodzaje świadczeń:

- świadczenia z pomocy społecznej (m.in. zasiłki celowe, okresowe, stałe);
- świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów;
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- świadczenia wychowawcze (program 500 plus);
- jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł, przyznawane na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- inne świadczenia pieniężne i niepieniężne (program „posiłek w szkole i w domu”, współpraca z bankiem żywności w Gorzowie Wlkp., współpraca z kuratorium oświaty w organizowaniu wyjazdów wakacyjnych dla dzieci itp.);
- program ogólnopolska Karta Dużej Rodziny;
- inne świadczenia i programy.

Szczegółowe zestawienie realizacji i wydatków w ww. obszarach przedstawione zostało w sprawozdaniu kierownika GOPS z działalności ośrodka za rok 2022.

Ponadto Gmina Trzebiechów realizowała następujące świadczenia skierowane do uczniów:

- Stypendium Wójta - **5000,00 zł** (dla 5 uczniów);
- Stypendium socjalne - **16 566,40 zł** (19 uczniów);
- Zasiłki szkolne - **1860,00 zł** (3 uczniów).

4. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Podczas realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” pomocą objęto łącznie **150 osób**, w tym **90 dzieci (39 do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej i 51 do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej)**. Z pomocy w formie ciepłego posiłku skorzystało **44 dzieci** w wieku szkolnym i przedszkolnym. Łączny koszt programu wyniósł **65 000 zł** (w tym środki własne - **22 750 zł**, dotacja z budżetu państwa **42 250 zł**) W związku ze stanem zagrożenia epidemicznego część działań realizowana była w formie finansowej (zasiłki celowe na zakup żywności).

5. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina ponosi wydatki w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku i 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2022 wydatkowano na ten cel **29 925,00 zł** (6 dzieci umieszczonych w pieczy).

6. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest w stałym kontakcie z ośrodkiem zdrowia w Trzebiechowie oraz innymi instytucjami ochrony zdrowia. Przedstawiciel służby zdrowia (lekarz rodzinny) jest członkiem zespołu interdyscyplinarnego i bierze udział w pracach i monitorowaniu sytuacji dot. przemocy domowej i/lub zachowań dysfunkcyjnych w rodzinach.

7. Współpraca z innymi instytucjami mająca na celu monitorowanie, zapobieganie i rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w rodzinach.

W ww. zakresie GOPS współpracuje z szeregiem instytucji: kuratorami, sądami, policją, pedagogami i dyrekcją szkoły, ośrodkiem kultury itd. Przedstawiciele ww. instytucji są członkami gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i zespołu interdyscyplinarnego – biorą udział w pracach wymienionych organów.

W 2022 r., przeprowadzono 6 procedur „Niebieskiej Karty”(5 wypełniono w roku 2022 i 1 procedura przeniesiona z roku 2021; zakończono 1 procedurę) w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinach. W 3 przypadkach zachodziło podejrzenie stosowania przemocy wobec dzieci. W pozostałych przypadkach problem sprowadzał się do konfliktu między osobami dorosłymi (małżonkami). 4 razy zebrał się Zespół Interdyscyplinarny (raz na kwartał) celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom które ją stosują. W roku 2022 pracownicy GOPS oraz członkowie Zespołu korzystali ze szkoleń tematycznych celem podniesienia kwalifikacji i kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji obowiązujących przepisów prawa. Wraz z GKRPA prowadzone były akcje informacyjne i profilaktyczne głównie w szkole oraz podczas imprez okolicznościowych na terenie gminy.

8. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym, organizacja czasu wolnego, imprezy rodzinne itd.

Lista wybranych wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych w toku 2022 przez **Trzebiechowski Ośrodek Kultury i Gminną Bibliotekę Publiczną w Trzebiechowie:**

- 30 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Trzebiechowie;
- Ferie Zimowe dla dzieci (zajęcia animacyjno-sportowe, plastyczne, muzyczne, kuchcikowo, wycieczki na basen);
- Warsztaty zapustowe (zajęcia fitness, warsztaty wypieku i zdobienia pączków);
- Rozpoczęcie zbiórki darów na rzecz uchodźców z Ukrainy;
- Warsztaty dla dzieci w ramach Pierwszego Dnia Wiosny we współpracy z Zespołem Edukacyjnym w Trzebiechowie - sadzenie kwiatów;
- Powiatowy przegląd plastyczny PRO ARTE 2022;
- Warsztaty wielkanocne;
- Rodzinna gra terenowa „Poszukiwanie Wielkanocnego Zająca”;
- Organizacja rozgrywek ekologicznych dla dzieci okazji światowego Dnia Ziemi;
- Zakończenie realizowanego od października 2021 projektu Liga eSzkoła!
- Warsztaty „Gry bez prądu” (warsztaty modelarskie, gry planszowe);
- Oprawa otwarcia boiska wielofunkcyjnego w Trzebiechowie;
- Dyskoteka z animacjami z okazji Dnia Dziecka;
- Współorganizacja Dnia Dziecka w Borku, Lednie, Głuchowie;
- Akcja *Bookcrossing* (uwolnij książki) w Trzebiechowie;
- Współorganizacja Festynów Rodzinnych w Podlegórzcu, Lednie, Swarzynicach
- Wakacyjada – w okresie letnim (lipiec, sierpień);
- Projekt “Cyfrowa kultura w Trzebiechowie”;
- Konkurs z okazji 11. Edycji Narodowego Czytania;
- Gra terenowa Halloween;
- 11 listopada - obchody Święta Niepodległości;
- Rodzinne rozgrywki gier planszowych;
- Andrzejki - hala sportowa;
- Mikołajki w sołectwach Głuchów, Borek, Ledno-Głęboka;
- Warsztaty Bożonarodzeniowe;
- Spotkanie Wigilijne dla mieszkańców.

Wybrane działania pozalekcyjne realizowane w 2022 r. przez **Zespół Edukacyjny w Trzebiechowie** oraz **Przedszkole**:

- Profilaktyka uzależnień (m.in. program „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, oraz program „Przyjaciele Zippiego” dla klas młodszych);
- międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych (propagowanie czytelnictwa);
- Akcja „Tydzień z ekologią” (kształtowanie postaw proekologicznych);
- Program „Trzymaj formę” (prozdrowotny, we współdziałaniu z Sanepidem);
- Program „Zachowaj trzeźwy umysł” (Zespół Edukacyjny we współdziałaniu z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
- Projekt „Uniwersytet przedszkolaka” – dodatkowe zajęcia w przedszkolu (w ramach Projektu „Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej”);
- zajęcia pozalekcyjne (kółka zainteresowań, zajęcia rozwijające i wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne, tzw. zajęcia wspierające, kółka tematyczne i przedmiotowe);
- pedagogizacja rodziców, warsztaty dot. uzależnień cywilizacyjnych, przemocy a także problemów wychowawczych (z udziałem psychologów z poradni pedagogiczno-psychologicznej w Sulechowie);
- inne wydarzenia i akcje skierowane do uczniów i rodzin.

Krzysztof Marcinek
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Trzebiechowie

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej

Krzysztof Marcinek

